

Kiss Károly:

BUKÁS 16 SIKERES ÉV UTÁN

(Szubjektív értékelés)

I. Mik voltak az ország előtt álló legfontosabb feladatok és hogyan hajtotta végre azokat a Fidesz-kormány?

- 1.) Népesedéspolitika: mindent megtettek, de mint az az összes fejlett ország példájából látszik (az egy Izraelt kivéve), a gyermekvállalás nem anyagi helyzet függvénye.
- 2.) Munkahelyteremtés: az egymillió új munkahely létrehozása óriási siker!
- 3.) A migráció megakadályozása – szintén
- 4.) Az előző kormányok által privatizált, külföldieknek eladott vagyonok visszavásárlása: bankok, energiaszektor, úthálózat, repülőtér – helyes, megtörtént
- 5.) Identitáspolitika: Nyugaton a nemzeti- és osztályidentitást, valamint a nemi identitást fellazították, az LMBTQ-val helyettesítették. A Fidesz-kormány ennek ellenállt és a nemzeti identitás erősítésére törekedett. A hagyományos identitások megőrzése korunkban különösen fontos, mert a személyiség számára most a virtuális világok is nagy veszélyt, elbizonygatalanodást jelentenek.
- 6.) Nemzeti nagytőkések, nagyvállalkozók rétegének létrehozása. Ez a törekvés mindenképpen indokolt volt, de megvalósításának módja igen kérdéses (a Fidesz a saját kegyeltjeit juttatta gazdasági hatalomhoz), és hozzájárult a választási vereséghez.
- 7.) Gazdasági felzárkózásunk megrekedt; ez elsősorban a „közepes fejlettség csapdájának” tulajdonítható, valamint annak, hogy – bármennyire is hihetetlen – a Kádár-kori jólétet megalapozó nyugati hitelek törlesztése még most is terhet jelent.
- 8.) Sikeresen ellenálltunk az EU föderációs kísérleteinek.
- 9.) Sikeresen előrehaladt a cigányság asszimilálása:
 - javult a cigány fiatalok iskolázottsága
 - a kormány megszüntette annak lehetőségét, hogy a gyermekszülésből meg lehessen élni
 - munkanélküli segélyből sem lehet megélni (közmunka).
- 10.) Jó politikai és gazdasági kapcsolatok kiépítése a nagyhatalmakkal.
- 11.) Kimaradtunk az orosz-ukrán háborúból
- 12.) Eredmény: Magyarország nemzetközileg a patrióta gondolkodás és politika példaképévé vált, a kormány hathatósan védte a magyar szuverenitást.

II. További sikeres intézkedések és politikák:

- 1.) A keresleti és kínálati oldali gazdaságpolitikák sikeres kombinálása.
- 2.) Sikeres szociálpolitika (a családpolitikán kívül): nyugdíjak, kisvállalkozói hitelek, fiatalok lakáshoz juttatása, településfejlesztési támogatások. (A rezsicsökkentést energiatakarékossági, környezetvédelmi szempontból nem tartom jónak)
- 3.) Az épített kulturális örökség megóvása, helyreállítása, kibővítése (restaurációk a Várban, fejlesztések a Városligetben)
- 4.) Jó közbiztonság
- 5.) Az egyetemek alapítványi működésének, irányításának a kísérlete és részben megvalósítása. (A törekvést nagy ellenállás kísérte, mert az ellenzék ezt úgy interpretálta, hogy a kormánypárt maga alá akarja gyúrni az egyetemeket.)
- 6.) Kultúrpolitika: a kormány támogatta a nemzeti szellemű irányzatokat, produkciókat és eltűrte az azzal ellentéteket, de semmit sem tiltott.
- 7.) Kiépítette a nemzeti ideológia háttérintézményeit: MCC (Mathias Corvinus Collegium), Nemzeti Közszoigálati Egyetem.
- 8.) A kormány többször közvetlenül beavatkozott a piaci folyamatokba a kiskereskedelemben. Ez indokolt volt, tekintve, hogy az ágazat privatizálásakor a nagy nyugati kiskereskedelmi áruházláncok monopolhelyzetbe kerültek.

III. Hibák:

- 1.) A legsúlyosabb hibák a hazai nagyvállalatok és nagyvőkések kialakításának, létrehozásának során történtek (Mészáros-jelenség). Itt nagyobb átláthatóságra és sokkal kevesebb „baráti kapcsolatra” lett volna szükség.
- 2.) Orbán Viktor apjának, vejének és lányának, úgyszintén baráti körének a meggazdagodása a kádári puritanizmuson szocializálódott magyar választók számára elfogadhatatlan volt. Itt nem hatott az az érv, hogy ha valaki törvényes úton gazdagodik meg, az nem kifogásolható.
- 3.) Súlyos kommunikációs hiba volt, hogy a kormány nem reagált a korrupciós vádakra.
- 4.) A közbeszerzések elbírálásakor nagyobb nyilvánosságra lett volna szükség és időnként az ellenoldali vállalkozókat is lehetőségekhez kellett volna juttatni.
- 5.) Az MNB vagyonával kapcsolatos, Matolcsy-t érintő hajmeresztő és hazug vádakat mielőbb tisztázni kellett volna. (500 md-ot elloptak!!!???)
- 6.) A Fidesz elkezdett állampártként működni, elmaradtak az érintettekkel történő egyeztetések – ez óhatatlanul azzal járt, hogy az átlagember mindenért a kormányt tette felelőssé. (Csikvári

András tétele) Ez a politológiai háttér a mindenszarizmusnak. (Illusztráció napjainkból: az érettségiző tanulók Orbánt szidják, amiért nehezek a matematika-tételek...)

7.) A közszolgálati médiumok a kormánypolitika szöcsöveivé váltak; meg kellett volna hagyni a függetlenségüket, pártonkívüliségüket; a Médiatanácsnak függetlenül kellett volna működnie.

8.) A hosszú ideje pozícióban lévő helyi vezetők, polgármesterek vezetési stílusa kezdett megváltozni; csökkent az érzékenységük az alulról jövő panaszok iránt, a döntéshozatal kevésbé demokratikus volt, elmaradtak az egyeztetések. Ez tükröződik az ellenzék vidéki-helyi előretörésében is. (Balogh Judit tétele)

9.) A kormány elhanyagolta a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart. Ez vezetett a hatalmas élelmiszer-inflációhoz.

10.) Súlyos hiba volt, hogy a kormány az oktatást és az egészségügyet a rendőrminiszter alá rendelte. Ezen ágazatok számára ez fontosságuk leértékelését jelentette, bármekkora fejlesztések történtek is az egészségügyben, vagy hiába is emelték a pedagógusok fizetését.

11.) A kormány kezdettől fogva ragaszkodott a szocializmus egészségügyi politikájához. Nem volt hajlandó bevezetni a kiegészítő biztosítások rendszerét. Pedig ez csökkentette volna az állami egészségügyre nehezedő terhet.

12.) Az MTA-hoz nem kellett volna hozzányúlni azzal a váddal, hogy felépítése, működése a régi szovjet mintát követi. Az MTA intézetei többnyire jól működtek, és a szervezeti felépítés jól szolgálta a magyar tudomány ügyét.

13.) Megszüntette a környezetvédelmi minisztériumot. Bár elvileg a környezet ügyét úgy is lehet hatékonyan szolgálni, hogy azt minden tárca tevékenységébe integrálják, a gyakorlatban ez a terület leértékelését jelentette. Ezzel a környezetvédőket is maga ellen fordította.

14.) Miközben Orbán Viktor elvi elhivatottsága és ideológiai éleslátása az én szememben csodálnivaló, sajnos nem rendelkezett kellő taktikai érzéssel. Politikáját konfrontatív módon, kompromisszumok nélkül törekedett megvalósítani. Ez igaz belpolitikájára, az EU-politikájára és az Ukrajnával kapcsolatos politikára is.

IV. A közhangulatot az „Orbán lop!” uralta

Közvetlenül a választási eredmények után azt hittem, hogy az Európához tartozás igénye győzött itt a nemzetépítő politikával szemben, hogy a magyarok többségét nem érdekli, hogy mik is azok a mai európai értékek (valójában egy hosszantartó degenerálódási folyamatról van szó), ők mindenáron Európához akarnak tartozni. Ezt a véleményt látszott alátámasztani az a furcsaság, hogy a Fidesz-kormány támogatottsága nem fokozatosan fogyott el az elmúlt 16 évben, hanem hirtelen, az elmúlt négy évben, amikor is szinte már az elviselhetetlenségig fokozódott az EU-val való szembenállás.

De az április 30-i Hvg egy döbbenetes diagrammot közölt. A Medián felmérése azt mutatja, hogy **a választók fele (49 százaléka) szerint a korrupció miatt bukott meg a Fidesz-kormány!** Ezt a tiszások kétharmada állítja, de még a fideszesek 18 százaléka is! (Ebből jön

ki a 49 százalékos átlag.) A gazdasági helyzet romlása, a megélhetés csak 18 százalékot kapott. Sokan szavaztak a hazugságokra, a félelemkeltésre, a „megvezetésre” és az arroganciára is. Ezzel szemben az ország leszakadását, vagy a jobb alternatíva reményét csak 3 százalék jelölte meg.¹

Hvg, 2026 ápr. 30. Dobszay János: Mit kíván a magyar a Magyar-kormánytól?

Facit:

Az elmúlt 16 év szerintem az újkori magyar történelem egyik legsikeresebb időszaka volt és Orbán Viktor az egyik legjelentősebb magyar államférfi. Egy elbizonytalanodó, a hagyományos értékeket megtagadó világban biztosította a kis Magyarország számára a nemzeti keretek közötti fejlődést, védte a szuverenitását. Építette a nemzeti gazdaságot, kultúrát és öntudatot, igyekezett távol tartani Magyarországtól a nyugati „értékeket” és ellenállt az EU föderációs törekvéseinek. Nem hagyta, hogy bevonjanak minket az Ukrajna elleni háborúba. Magyarország a patrióta fejlődés és politizálás mintájává vált a nyugati világ globális-liberális térképén, sok hasonló érzelmű mozgalom példaképe.

De meg kell állapítsuk, hogy **a Fidesz-kormányt** a bukás miatt **súlyos kommunikációs felelősség terheli!** Nem figyelték a közhanglatot, nem számoltak annak súlyával, elengedték a fülük mellett a vádak. De ezzel nem azt állítom, hogy a korrupciós vádak alaptalanok voltak – lásd a hibák felsorolása között az első hármat! Az idősebb választók a kádári puritanizmuson szocializálódtak, a meggazdagodás Magyarországon nem érdem, mint pl. Amerikában, hanem a csalás, a korrupció, a „rongyrazás” gyanúját és vádját kelti fel.

¹ A felmérési eredmények értelmezéséhez: a részek több, mint 100 százalékot adnak ki... A szöveges magyarázat arra utal, hogy az értékek pártok szerinti átlagot jelentenek.

És ha már a kádári időknél tartunk: a pártszervezeteknek minden hónapban jelentést kellett írniuk a közhangulatról... a felső vezetés annak ismeretét alapvető fontosságúnak tartotta. Ezzel szemben **volt egy kormányunk, mely a patrióta értékek világszerte elismert legjobb képviselője és megvalósítója volt, de arra nem volt képes, hogy figyelje és komolyan vegye, mit gondolnak róla „az emberek”.**

A vádak egy része abból fakadt, hogy meg kellett teremteni a nemzeti nagyvállalatokat, és ehhez nagytőkések is kellettek. Ezt nem lehetett egy lassú, természetes folyamatra bízni, ezt „csinálni” kellett. Nem ment anélkül, hogy az állam be ne avatkozzon pl. a bankszektorba, vagy ne „irányítsa” az állami megrendeléseket.² De voltak olyan túlkapások, amiket semmilyen „felsőbb szempont” nem igazol. A Nemzeti Kulturális Alap által a nyilvánosságra nem hozott pályázatokon nyert összegeket a Hvg „kegyencpénzeknek” nevezi.³

A fordulatban nyilván szerepet játszott, hogy a Fidesz erkölcsi tőkéje a 16 éves kormányzás alatt – a valóban sok korrupciógyanús ügyletnek köszönhetően – felmorzsolódott, és végül is ki más lehet felelős bármiért is, mint a már 16 éve kormányon lévő párt: itt minden szar, győzött a mindenszarizmus.

Buda, 2026. május 6.

(Elhangzott a Látóhegyi Politikai Vitakörben)

² Az ellenzők ezt elfogadhatatlan piactorzításnak tartják. Lásd erről Gyenis Ágnes „Piactorzítás mesterfokon” c. összeállítását a Hvg ápr. 30-i számában.

³ 2026 ápr. 30-i szám, 12. old.